

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา บทบาทและอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนภายหลังปี พ.ศ. 2537 โดยมีวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาถึงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้านการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อย อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกำนันผู้ใหญ่บ้าน กับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อย ดังนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์เชื่อถือได้จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดวิธีการวิจัยอย่างรัดกุม ถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมทั้งสามารถนำข้อมูลที่ได้อาจกลุ่มตัวอย่างมาทำการตรวจสอบ อันจะทำให้การศึกษาวิจัยเกิดความน่าเชื่อถือและเกิดประโยชน์ทางวิชาการ ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาวิจัยจึงได้กำหนดระเบียบวิธีที่ใช้ในการศึกษาวิจัยดังนี้

3.1 วิธีการเก็บข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 วิธีการคือ

3.1.1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

เนื่องจากงานวิจัยฉบับนี้ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จึงมาจากการสัมภาษณ์แบบรวมกลุ่ม (Focus Group Interview : FGI) เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลระดมความคิด ได้เสียงซึ่งกันและกัน ซึ่งจะทำได้ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น โดยเน้นศึกษาการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในสภาพความเป็นจริง และจากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่เคยดำรงตำแหน่งเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้านมาแล้ว

3.1.2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

การวิจัยจากเอกสาร ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกำนันผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งนักวิชาการทั้งไทยและต่างประเทศได้ศึกษาวิจัยในรูปของตำรา เอกสาร บทความทางวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ฯลฯ นอกจากนี้ยังได้นำเอาทฤษฎี แนวความคิดเกี่ยวกับอำนาจ บทบาท และ ทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ รวมถึงบทบัญญัติทางกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นกรอบของการศึกษาวิจัย โดยใช้แหล่งข้อมูลจากห้องสมุดคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ห้องสมุดคณะ

รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ว่าการ
อำเภอสันป่าตอง เป็นต้น

3.2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือปลัดอำเภอฝ่ายปกครอง กำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ รวม 130 คน นำมาทำการสุ่มเพื่อการสัมภาษณ์
แบบรวมกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน จำนวน 3 กลุ่ม ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างที่ต้องใช้ในการศึกษาวิจัยรวม 15
คน การสุ่มตัวอย่างทำ 2 วิธี คือ

1. การสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) คือ ปลัดอำเภอ
สันป่าตองฝ่ายปกครอง นายเศรษฐวุฒิ คำมูล

2. การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อใช้สุ่มเลือกกำนัน
จำนวน 6 คน จากทั้งหมด 11 ตำบล และ ผู้ใหญ่บ้านจำนวน 8 คน จากทั้งหมด 118 หมู่บ้าน

เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 15 ตัวอย่างแล้ว นำกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมาสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย
อีกครั้งหนึ่ง เพื่อจัดกลุ่มสัมภาษณ์แบบรวมกลุ่ม จำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ดังนี้

กลุ่มที่ 1

1. นายเศรษฐวุฒิ คำมูล	ปลัดอำเภอฝ่ายปกครอง อำเภอสันป่าตอง
เชียงใหม่
2. นายทวี สบตา	กำนัน ต.มะขุนหวาน อ.สันป่าตอง เชียงใหม่
3. นายมรกต ปิงคำ	กำนัน ต.มะขามหลวง อ.สันป่าตอง เชียงใหม่
4. นายประเสริฐ จินรัตน์	ผู้ใหญ่บ้าน บ.ป่าจี้ ต.ทุ่งสะโตก อ.สันป่าตอง
เชียงใหม่
5. นายธีรารัง ทะพิงค์แก	ผู้ใหญ่บ้าน บ.ป่าลาน ต.ทุ่งด้อม อ.สันป่าตอง
เชียงใหม่

กลุ่มที่ 2

1. นายศรศักดิ์ อินตะใจ	กำนัน ต.ทุ่งสะโตก อ.สันป่าตอง เชียงใหม่
2. นายจรัญ อุดเงิน	กำนัน ต.แม่ก้ำ อ.สันป่าตอง เชียงใหม่
3. นายนิคม ใจมา	ผู้ใหญ่บ้าน บ.หนองแท่น ต.บ้านกลาง
อ.สันป่าตอง เชียงใหม่
4. นายดา นันตาเป็ง	ผู้ใหญ่บ้าน บ.ต้นเห่นหลวง ต.ท่าวังพร้าว
อ.สันป่าตอง เชียงใหม่

กลุ่มที่ 3

1. นายอรรพร	ดวงดีบ	กำนัน ค.บ้านแม่ อ.สันป่าตอง เชียงใหม่
2. นายสิงห์	คำอ้าย	กำนัน ค.ทุ่งด้อม อ.สันป่าตอง เชียงใหม่
3. นายเจริญ	จรรยา	ผู้ใหญ่บ้าน บ.ศาลา ค.ยูหว่า อ.สันป่าตอง เชียงใหม่
4. นายอำพล	สุภา	ผู้ใหญ่บ้าน บ.หนองหาว ค.น้ำบ่อหลวง อ.สันป่าตอง เชียงใหม่
5. นายอุดม	สิงห์ชัย	ผู้ใหญ่บ้าน บ.ยังหวัด ค.มะขุนหาว อ.สันป่าตอง เชียงใหม่

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการศึกษาจากกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่มีลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open – Ended Question)

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ จึงใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เชิงบรรยายถึงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

3.5 ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ใช้ระยะเวลาประมาณ 11 เดือน (มิถุนายน 2545 - กรกฎาคม 2546)

กิจกรรม	เดือน / พ.ศ.
1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	มิถุนายน - กันยายน 2545
2. ออกแบบแบบสอบถามเพื่อการสัมภาษณ์	ตุลาคม 2545
3. เก็บรวบรวมข้อมูล	พฤศจิกายน - ธันวาคม 2545
4. วิเคราะห์ข้อมูล	มกราคม 2546
5. เขียนรายงานข้อมูล จัดพิมพ์และเข้าเล่ม	กุมภาพันธ์ - มิถุนายน 2546
6. เสนอผลงานวิจัย	กรกฎาคม 2546